

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Dokument z posiedzenia

15.5.2013

B7-0189/2013

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie oświadczenia wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa

zgodnie z art. 110 ust. 2 Regulaminu

w sprawie odzyskiwania mienia przez kraje, w których zachodzą przemiany zapoczątkowane w czasie arabskiej wiosny (2013/2612(RSP))

**Véronique De Keyser, Pino Arlacchi, Ana Gomes, Göran Färm,
María Muñoz De Urquiza, Raimon Obiols, Pier Antonio Panzeri,
Norbert Neuser**
w imieniu grupy S&D

RE\936308PL.doc

PE509.815v01-00

PL

Zjednoczona w różnorodności

PL

B7-0189/2013

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie odzyskiwania mienia przez kraje, w których zachodzą przemiany zapoczątkowane w czasie arabskiej wiosny (2013/2612(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje, zwłaszcza rezolucję z dnia 14 marca 2013 r. w sprawie sytuacji w Egipcie¹,
- uwzględniając wnioski współprzewodniczących z posiedzenia Grupy Zadaniowej UE-Tunezja z 28 i 29 września 2011 r.,
- uwzględniając wnioski współprzewodniczących z posiedzenia Grupy Zadaniowej UE-Egipt z dnia 14 listopada 2012 r.,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) nr 101/2011 z dnia 4 lutego 2011 r. dotyczące środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobom, podmiotom i organom w związku z sytuacją w Tunezji oraz zmieniające je rozporządzenie Rady (UE) nr 1100/2012,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) nr 270/2011 z dnia 21 marca 2011 r. dotyczące środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobom, podmiotom i organom w związku z sytuacją w Egipcie oraz zmieniające je rozporządzenie Rady (UE) nr 1099/2012,
- uwzględniając decyzję Rady 2011/137/WPZiB z dnia 28 lutego 2011 r. dotyczącą środków ograniczających w związku z sytuacją w Libii oraz zmieniające ją decyzje Rady 2011/625/WPZiB i 2011/178/WPZiB; uwzględniając też rozporządzenie Rady (UE) nr 204/2011 z 2 marca 2011 r. dotyczące środków ograniczających w związku z sytuacją w Libii oraz zmieniające je rozporządzenie Rady (UE) nr 965/2011, a także uwzględniając rozporządzenia wykonawcze Rady (UE) nr 364/2013 i 50/2013 służące wprowadzeniu w życie postanowień art. 16 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 204/2011 dotyczącego środków ograniczających w związku z sytuacją w Libii,
- uwzględniając Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji z 2003 r., która weszła w życie w 2005 r. i została zatwierdzona w imieniu Unii Europejskiej decyzją Rady 2008/801/WE z dnia 25 września 2008 r.,
- uwzględniając Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej (konwencję z Palermo) z 2000 r.,
- uwzględniając rezolucje Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych nr 1970 (2011), 1973 (2011) i 2009 (2011) w sprawie Libii,
- uwzględniając rezolucję Rady Praw Człowieka ONZ nr 19/38 z dnia 19 kwietnia 2012 r.

---

¹ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0095.

w sprawie negatywnego wpływu niezwrócenia funduszy pochodzących z nielegalnych źródeł krajom ich pochodzenia na prawa człowieka, a także znaczenie usprawnienia współpracy międzynarodowej,

- uwzględniając inicjatywę na rzecz odzyskiwania skradzionego mienia (StAR) – wspólny program Banku Światowego i Biura Narodów Zjednoczonych ds. Narkotyków i Przeszłości,
  - uwzględniając plan działania partnerstwa z Deauville grupy G8 z dnia 21 maja 2012 r. na rzecz odzyskiwania mienia krajów, w których zachodzą przemiany zapoczątkowane w czasie arabskiej wiosny,
  - uwzględniając sprawozdanie końcowe Arabskiego Forum ds. Odzyskiwania Mienia z dnia 13 września 2012 r.,
  - uwzględniając art. 110 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że odzyskanie mienia przez kraje, w których zachodzą przemiany zapoczątkowane w czasie arabskiej wiosny, jest moralnym obowiązkiem i wysoce polityczną kwestią w stosunkach UE z jej południowymi sąsiadami; mając na uwadze, że jest to również ważne dla tych krajów z gospodarczego punktu widzenia, ponieważ mienie to może przyczynić się do odbudowy ich gospodarki, jeżeli zostanie zwrócone i wykorzystane w przejrzysty i skuteczny sposób; mając na uwadze, że odzyskanie mienia będzie miało działanie prewencyjne jako wyraźny sygnał przeciw bezkarności osób uwikłanych w korupcję, przez co stanowi ono jeden z głównych czynników sprzyjających ustanowieniu demokracji i praworządności w krajach, w których zachodzą przemiany zapoczątkowane w czasie arabskiej wiosny; mając na uwadze, że odzyskanie mienia spowoduje również zajęcie się powszechnym problemem prania brudnych pieniędzy i zwiększenie stabilności międzynarodowego systemu finansowego;
- B. mając na uwadze, że istnieją kompleksowe międzynarodowe ramy prawne oparte na międzynarodowych porozumieniach i normach dotyczących korupcji, prania brudnych pieniędzy i egzekwowania prawa, ze szczególnym uwzględnieniem Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji (UNCAC) z 2003 r., która nakłada na państwa strony jednoznaczne obowiązki, m.in. stworzenie warunków umożliwiających zniesienie tajemnicy bankowej i dostosowanie krajowych systemów prawnych tak, by można było przeprowadzać proces odzyskiwania mienia; mając na uwadze, że na mocy art. 51 UNCAC zwrot mienia „stanowi podstawową zasadę niniejszej Konwencji i Państwa Strony będą sobie wzajemnie świadczyć najszerszy zakres współpracy i pomocy w tym względzie”, podczas gdy w art. 46 ust. 1 podkreślono, że „Państwa Strony udzielą sobie wzajemnej pomocy prawnej w najszerszym zakresie odnośnie do przestępstw objętych zakresem niniejszej Konwencji w toku ich wykrywania, ścigania oraz postępowania przed sądem”;
- C. mając na uwadze, że praktyczna odpowiedzialność w zakresie odzyskiwania mienia spoczywa przede wszystkim na organach krajowych państwa, które otrzymuje wnioski o odzyskanie mienia; mając na uwadze, że, w kontekście UE, o ile zamrożenie mienia należy do kompetencji Unii, to odzyskanie i zwrot tego mienia wchodzi w zakres kompetencji państw członkowskich w oparciu o prawo krajowe; mając na uwadze, że

odzyskanie mienia wymaga z uwagi na swoją specyfikę współpracy między wieloma organami w państwach wnioskujących o odzyskanie mienia i w państwach, do których taki wniosek jest kierowany;

- D. mając na uwadze, że odzyskiwanie mienia jest zazwyczaj złożonym, delikatnym i długim procesem: mając na uwadze, że w procesie tym nie można obchodzić obowiązujących przepisów prawnych ani pozbawiać poszczególnych osób przysługujących im praw; mając na uwadze, że głównymi przeszkodami utrudniającymi skuteczne inicjatywy w tym zakresie są z jednej strony różnorodność i złożoność prawa krajowego w państwach, do których kierowany jest wniosek o odzyskanie mienia, oraz z drugiej strony brak odpowiedniej wiedzy prawnej i ograniczone możliwości instytucji państw występujących z wnioskiem o odzyskanie mienia;
- E. mając na uwadze, że w następstwie arabskiej wiosny w Egipcie i Tunezji Unia Europejska niezwłocznie zamroziła mienie byłych dyktatorów, ich rodzin i kilku innych osób powiązanych z ich reżimami; mając na uwadze, że zgodnie z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1970 (2011) UE podjęła podobną decyzję w odniesieniu do Libii; mając na uwadze, że nowe ramy ustawodawcze przyjęte przez Radę w dniu 26 listopada 2012 r. pozwalają państwom członkowskim na przekazanie zamrożonego mienia Egiptowi i Tunezji w oparciu o uznane decyzje sądowe;
- F. mając na uwadze, że we wnioskach współprzewodniczących Grupy Zadaniowej UE-Tunezja z dnia 29 września 2011 r. stwierdzono, że „grupa zadaniowa dołoży wszelkich starań, by pomóc władzom zwrócić obywatelom Tunezji to, co im skradziono w wyniku korupcji poprzedniego reżimu; Aby ułatwić zwrot tego mienia, UE ogłosiła, że udzieli pomocy władzom Tunezji poprzez powołanie zespołu wsparcia ds. odzyskania mienia, składającego się z ekspertów z Tunisu i Brukseli.”;
- G. mając na uwadze, że we wnioskach współprzewodniczących Grupy Zadaniowej UE-Egipt stwierdzono, że „zamrożenie i zwrot zawłaszczonego mienia jest dla Egiptu i UE poważną sprawą polityczną” oraz że „UE będzie nadal odgrywać wiodącą rolę w kwestii odzyskania mienia i blisko współpracować z partnerami międzynarodowymi, takimi jak Szwajcaria, międzynarodowymi instytucjami finansowymi, a mianowicie inicjatywą Banku Światowego StAR, i grupą G8 w celu ustalenia bieżącej sytuacji, zaproponowania konkretnych kolejnych kroków i zacieśnienia współpracy”;
- H. mając na uwadze, że Egipt, Libia i Tunezja poczyniły ogromne starania, aby zapewnić zwrot sprzeniewierzonego mienia skradzionego przez byłych dyktatorów i ich reżimy, m.in. poprzez ustanowienie specjalnych krajowych komisji śledczych mających za zadanie tropienie, identyfikowanie i odzyskiwanie tego mienia, oraz poprzez wszczynanie postępowań prawnych w sądach państw członkowskich UE; mając na uwadze, że niektóre główne podmioty międzynarodowe – w tym UE, członkowie grupy G8 i Szwajcaria – zareagowały pozytywnie na te starania; mając jednak na uwadze, że działania w tym zakresie przyniosły dotychczas niewiele konkretnych rezultatów;
- I. mając na uwadze, że zasadniczymi elementami skutecznych inicjatyw w zakresie odzyskiwania mienia są proaktywne zaangażowanie ośrodków finansowych oraz udział i wkład organizacji społeczeństwa obywatelskiego zarówno w państwach wnioskujących o odzyskanie mienia, jak i w państwach, do których taki wniosek jest kierowany;

- J. mając na uwadze, że komunikacja ma kluczowe znaczenie w działaniach na rzecz odzyskania mienia, gdyż służy upowszechnianiu najlepszych praktyk i zachęcaniu do działania poprzez nagłaśnianie spraw zakończonych sukcesem; mając jednak na uwadze, że mylne stwierdzenia na temat wartości mienia, które ma zostać odzyskane, mogą wywoływać nierealistyczne oczekiwania wśród obywateli przedmiotowych południowych krajów partnerskich, co mogłoby przynieść odwrotne skutki;
1. podkreśla, że poza wymiarem ekonomicznym zwrot sprzeniewierzonego mienia skradzionego przez byłych dyktatorów i ich reżimy krajom, w których zachodzą przemiany zapoczątkowane w czasie arabskiej wiosny, jest moralnym obowiązkiem i wysoce polityczną kwestią, ponieważ oznacza przywrócenie sprawiedliwości i odpowiedzialności w duchu demokracji i praworządności, a także polityczne zaangażowanie i wiarygodność UE, przez co stanowi jeden z najważniejszych elementów partnerstwa UE z południowymi sąsiadami, zwłaszcza z Egiptem, Libią i Tunezją;
  2. podkreśla, że mimo iż proces odzyskiwania mienia przebiega zgodnie z krajowymi przepisami prawa, a odpowiednie kompetencje należą przede wszystkim do władz krajowych, UE ma do odegrania kluczową rolę w stymulowaniu i ułatwianiu tego procesu;
  3. zauważa, że pomimo ogromnych starań poczynionych przez władze Egiptu, Libii i Tunezji oraz silnej woli politycznej wszystkich stron podmioty zajmujące się odzyskiwaniem sprzeniewierzonego mienia od strony praktycznej odniosły bardzo nieznaczne sukcesy głównie z powodu różnorodności i złożoności odnośnych przepisów i procedur w poszczególnych krajowych systemach prawnych, braku elastyczności przepisów prawa, braku wiedzy przedmiotowych krajów objętych arabską wiosną w zakresie procedur prawnych, finansowych i administracyjnych w europejskich i innych jurysdykcjach oraz braku dostępnych zasobów;
  4. apeluje o znaczne postępy w staraniach UE i jej państw członkowskich o odzyskanie mienia przez Egipt, Libię i Tunezję; podkreśla, że odzyskanie mienia stanowi zasadniczy element wsparcia UE dla przemian demokratycznych i odbudowy gospodarki w tych krajach i może umocnić wzajemne zaufanie w duchu partnerstwa z obywatelami tych państw, co jest podstawą zmienionej europejskiej polityki sąsiedztwa;
  5. z zadowoleniem przyjmuje nowe ramy ustawodawcze przyjęte przez Radę w dniu 26 listopada 2012 r., które ułatwiają zwrot sprzeniewierzonych środków finansowych Egiptowi, Libii i Tunezji poprzez upoważnienie państw członkowskich do uwolnienia zamrożonego mienia na podstawie uznanych decyzji sądowych oraz poprzez zachęcanie do wymiany informacji między właściwymi organami państw członkowskich a Egiptem i Tunezją; podkreśla jednak potrzebę osiągnięcia konkretnych wyników i pełnego włączenia w ten proces Libii;
  6. pozytywnie ocenia bliską współpracę między instytucjami UE i innymi kluczowymi podmiotami międzynarodowymi na rzecz odzyskania przez Egipt, Libię i Tunezję skradzionego mienia ze szczególnym uwzględnieniem inicjatywy StAR Banku Światowego i Biura Narodów Zjednoczonych ds. Narkotyków i Przestępczości; podkreśla znaczenie całkowitego wykorzystania istniejących mechanizmów, zarówno na szczeblu krajowym, jak i międzynarodowym, równoległe z przyjęciem niezbędnego nowego

ustawodawstwa i dostosowaniem obowiązujących przepisów prawa krajowego w tym obszarze;

7. apeluje o niezwłoczne stworzenie mechanizmu UE składającego się z zespołu śledczych, prokuratorów, prawników i innych ekspertów z państw członkowskich, pozostałych zainteresowanych państw europejskich i Stanów Zjednoczonych w celu udzielania krajom objętym arabską wiosną porad prawnych i technicznych oraz pomocy prawnej i technicznej w procesie odzyskiwania mienia; domaga się należytego finansowania tego mechanizmu w ramach odpowiedniego instrumentu finansowego w dziedzinie stosunków zewnętrznych Unii; w odniesieniu do złożonych, delikatnych i długich procedur sądowych podkreśla, że ten mechanizm UE musi być trwały; zwraca również uwagę na możliwość dodatkowego finansowania tego mechanizmu na późniejszym etapie na mocy porozumień o współfinansowaniu z państwami występującymi z wnioskiem o odzyskanie mienia;
8. apeluje do Zgromadzenia Parlamentarnej Unii dla Śródziemnomorza o zajęcie się sprawą odzyskania mienia przez kraje, w których zachodzą przemiany zapoczątkowane w czasie arabskiej wiosny, aby zaangażować w ten proces członków parlamentów narodowych po obu stronach Morza Śródziemnego;
9. uznaje i w pełni popiera wkład organizacji społeczeństwa obywatelskiego w proces odzyskiwania mienia, zarówno w państwach wnioskujących o odzyskanie mienia, jak i w państwach, do których taki wniosek jest kierowany, w szczególności przez udzielanie informacji właściwym organom, propagowanie współpracy między głównymi podmiotami krajowymi i międzynarodowymi, monitorowanie zwrotu mienia i dopilnowanie, by zwrócone mienie było wykorzystywane przez państwo wnioskujące o jego odzyskanie w sposób przejrzysty i skuteczny;
10. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, parlamentom i rządów państw członkowskich, parlamentowi i rządowi Szwajcarii, Kongresowi i prezydentowi Stanów Zjednoczonych oraz parlamentom i rządowi Egiptu, Libii i Tunezji.